પ્રવચન-૪ તા.૧૦-૧૧-૨૬ સવાર
Episodes 411-413

Episode 411
4 'R's to Rise in Devotion

4 R's

* Remember
  - In all activities / places
  - Not only temple
* Reliance (dependency)
  - Feel secured / gratitude
  - In all situations
  - Eg. Paanwala - God's hands
* Renunciation
  - Away from HIM
  - Eg. When grow past drops
  - Experience metamorphosis
* Relation
  - સમીપતા એકતા
    Eg. Spiritual bug bites
    Happens naturally
    - પ્રીતિ gets વિરક્તિ

Episode 412
છંદ ૧૫
અજ્ઞાની જીવ અશુભ ભાવોનો કર્તા હોવાથી
ભાવકર્મનો કર્તા છે

Episode 413
છંદ ૧૬, ૧૭
દુર્મતિ કોણ?

ભાવકર્મનો કર્તા

* જે દુર્બુદ્ધિથી વ્યાકુળ (વિકલ) છે
  - અજ્ઞાની છે
  - સ્વ / પર પરિણતિને નથી જાણતો
  - માયામાં મગ્ન છે
  - ભ્રમમાં ભૂલો પડ્યો છે
* તે ભાવકર્મનો કર્તા છે
  - કર્તા પોતાને માને છે
  - કર્તા કહેવાય છે

* પરમ શુદ્ધ નિશ્ચયનયથી
  પર્યાયનો પણ કર્તા નથી
  અશુદ્ધ નિશ્ચયનયથી
  ભાવકર્મનો કર્તા છે
* જુદી જુદી શૈલી / અપેક્ષા
  - નયવિભાગથી સત્ય સમજવું
  - જ્યાં જ્યાં જે જે યોગ્ય છે

* દુર્બુદ્ધિ જીવ
  - વ્યાકુળ - because of પરના વિકલ્પો
  - અજ્ઞાની - સ્વ / પરની રીત જાણતો નથી
  - માયામાં (પર્યાયમાં) મગ્ન
  - ભ્રમમાં ભૂલેલો
* સાંખ્ય (નિશ્ચયાભાસી) says - પ્રકૃતિ does
  નૈયાયિક says - God does
  - જૈન says - પર્યાયને માયા કહે
  - Eg. ધ્રુવ screen ઉપર changing scenes
* માયામાં મગ્ન - પર્યાયબુદ્ધિવાળો
  - ભાવકર્મનો કર્તા કહેવાય છે
  - પરમાર્થે તો જ્ઞાન માત્ર છે

દુર્મતિ કોણ?

* જે મિથ્યાજ્ઞાનના કારણે
  - જીવ / અજીવને જાણતો નથી
  - તેથી સદા રાગાદિ - ભાવકર્મનો કર્તા છે
* જે વિભાવપરિણતિના કારણે
  - પરપદાર્થમાં અહંબુદ્ધિ કરે છે
  - તે અજ્ઞાની - અશુદ્ધ ભાવનો - તેથી ભાવકર્મનો
    કર્તા કર્તા

* જીવાજીવને નથી જાણતો
  તે જ ભાવકર્મનો કર્તા છે
  a) દ્રવ્યકર્મનો કર્તા તો કીધો જ નહીં -
     because it's પુદ્ગલપર્યાય
  b) સમ્યગ્દૃષ્ટિ - જીવાજીવને જાણે છે
     રાગ છે - પણ એકત્વ નથી - તેથી કર્તા નથી
* જ્ઞાની પોતાના જ્ઞાન સ્વભાવને પકડે છે
  - ચારિત્રમોહજન્ય રાગ હોવા છતાં
  - એકત્વ નથી - ભિન્નતા - તેથી અકર્તા
* Eg. મુનિમ work - શેઠ માલિક
  - Police comes - picks up શેઠ - not મુનિમ
  - એકત્વવાળાને કર્મ પકડે - not ભિન્નતાવાળાને
* પરમાં અહં કરનાર અજ્ઞાની
  - અશુદ્ધ ભાવનો કર્તા છે
  - માટે ભાવકર્મનો કર્તા કહ્યો
* Eg. પરમપુરુષ - no રાગ
  સ્ત્રી - રાગની રચના
  નપુંસક - રાગને સ્વભાવ માને